

Dosarul nr. 2ra-962/23
2-22046783-01-2ra-13072023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (N. Moldovanu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (I. Secrieru, M. Anton, V. Cotorobai)

ÎNCHEIERE

24 aprilie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența

Președinte, judecător

Judecători

Stela Procopciuc

Ion Malanciuc

Diana Stănilă

examinând admisibilitatea recursului declarat de O.C.N. „Credits 2 All” S.R.L., reprezentată de avocatul Eugeniu Bujoreanu,
în cauza civilă la cererea cu valoare redusă depusă de O.C.N. „Credits 2 All” S.R.L. către Costrîțchi Aliona privind încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată, împotriva deciziei din 30 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 01 aprilie 2022 O.C.N. „Credits 2 All” S.R.L. a depus cerere de chemare în judecată cu valoare redusă împotriva Alionei Costrîțchi privind încasarea datoriei în baza contractului de împrumut nr. 505875 din 30 august 2018, în sumă de 4 103,84 lei și a cheltuielilor de judecată compuse din: taxa de stat în mărime de 270 lei, cât și cheltuieli de asistență juridică în mărime de 300 lei.

Prin încheierea din 07 aprilie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru cererea de chemare în judecată depusă de Organizația de Creditare Nebancară „Credit Auto” SRL a fost acceptată spre examinare în procedură scrisă a cererilor cu valoare redusă (f.d. 26).

În motivarea acțiunii reclamanta a invocat că, la 30 august 2018, între O.C.N. „Credits 2 All” S.R.L. și Costrîțchi Aliona a fost încheiat contractul de împrumut nr. 505875, în temeiul căruia, reclamanta s-a obligat să acorde pârâtei un împrumut în valoare de 5 000 lei, cu termenul final de rambursare la 01 octombrie 2018, iar pârâta și-a asumat obligația de a restitui împrumutul în termen de 30 zile, adică în o singură rată, la data de 01 octombrie 2018.

A subliniat că, pentru respectarea graficului de rambursare a împrumutului, debitorul s-a angajat să plătească, pe lângă valoarea împrumutului principal, comision pentru acordarea împrumutului, dobânda și o penalitate contractuală, care se raportează duratei de întârziere.

A afirmat că, contrar obligațiilor asumate în baza contractului de împrumut, Costrîțchi Aliona nu a respectat graficul de restituire a împrumutului și nu și-a executat cu bună-credință obligațiunea de restituire a împrumutului în condițiile prestabilite, or ultima s-a eschivat de la onorarea obligațiilor contractuale, astfel, suma totală a datoriei, conform calculului datoriei, constituie 4 103,84 lei, ce reprezintă suma principală a contractului - 4 103,84 lei.

A menționat că, în scopul soluționării amiabile a litigiului, la 11 iunie 2020, în adresa pârâtei a fost expediată cererea prealabilă/reclamația, prin care pârâtei iau fost comunicate pretențiile O.C.N. „Credits 2 All” S.R.L. și posibilitatea de a achita datoria în termen de 10 zile calendaristice sau de a recurge la procedura de mediere extrajudiciară, însă cererea a rămas fără răspuns.

Solicită O.C.N. „Credits 2 All” S.R.L. încasarea din contul pârâtei în beneficiul său a datoriei în sumă de 4 103,84 lei, a taxei de stat, în sumă de 270 lei și a cheltuielilor de asistență juridică, în mărime de 300 lei.

Prin hotărârea din 21 octombrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a fost admisă integral acțiunea. S-a încasat de la Costrîchi Aliona în beneficiul O.C.N. „Credits 2 All” S.R.L., datoria în baza contractului de împrumut, nr. 505875 din 30 august 2018, în sumă de 4 103,84 lei și cheltuielile de judecată compuse din: taxa de stat în mărime de 270 lei, cât și cheltuieli de asistență juridică în mărime de 300 lei, iar în total suma de 4 673,84.

Conform materialelor cauzei, la 30 august 2018, între O.C.N. „Credits 2 All” S.R.L. și Costrîchi Aliona a fost încheiat contractul de împrumut nr. 505875, conform condițiilor căruia, O.C.N. „Credits 2 All” S.R.L. și-a asumat obligația de a acorda cu împrumut pârâtei Costrîchi Aliona suma de 5 000 lei, iar Costrîchi Aliona și-a asumat obligația de a rambursa suma împrumutului primit, inclusiv dobânda și alte plăți ce pot surveni din prezentul contract, în termen de 30 zile (termenul final de rambursare la 01 octombrie 2018).

Instanța de fond a reținut că, Costrîchi Aliona nu și-a onorat obligațiile asumate prin contractul de împrumut enunțat, ultima restituind împrumutătorului doar o parte din suma împrumutată, după care, a încetat achitățile, fapt confirmat prin graficul privind achitățile și datoriile Alionei Costrîchi potrivit contractului de împrumut cu nr. 505875, întocmit și anexat la materialele cauzei (f. d. 21), motiv pentru care instanța de fond a conchis că cererea de chemare în judecată este una întemeiată și care urmează a fi admisă.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la data de 18 noiembrie 2022, în termenul legal, Costrîchi Aliona a contestat-o cu apel.

Prin decizia din 30 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost admis apelul declarat de Costrîchi Aliona, a fost casată hotărârea din 21 octombrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii. S-a încasat din contul OCN „Credit 2 All” SRL în beneficiul Alionei Costrîchi cheltuieli de asistență juridică în mărime de 1200 lei și cheltuieli pentru taxa de stat achitată în apel în mărime de 112,5 lei.

Instanța de apel a apreciat ca fiind eronată soluția instanței de fond cu privire la temeinicia acțiunii depuse de către O.C.N. „Credits 2 All” S.R.L.

În acest sens, Curtea de Apel Chișinău a menționat că după cum rezultă din actele cauzei și anume din conținutul contractului de împrumut nr. 505875 din 30 august 2018, debitorul a împrumutat de la creditor suma de 5 000 lei și urma să restituie suma de 5 896,16 lei în termen de 30 zile, pînă la data de 01 octombrie 2018, conform graficului de plăți.

În acest sens, potrivit bonului de plată Seria 48009276 din 01 noiembrie 2018 în sumă de 5 896,16 lei (f. d. 59), apelanta/pârâtă a achitat suma indicată conform graficului de rambursare a contractului.

Instanța de apel a specificat că, contrar faptului că, apelanta/pârâtă a stins corpul datoriei pînă la depunerea acțiunii în instanța de judecată, reclamantul/intimat nu a

prezentat instanței de fond un calcul actualizat. Iar, prin încasarea repetată a pretinsei datorii care a fost achitată de către Costrîțchi Aliona, s-ar obține o îmbogățire nejustificată. Intimata/reclamantă neîntemeiat pretinde încasarea datoriei în baza contractului de împrumut nr. 505875 din 30 august 2018, în sumă de 4 103,84 lei, în condițiile în care este cert faptul că obligația pecuniară rezultată din contractul de împrumut nr. 505875 din 30 august 2018 a fost stinsă integral.

La caz, instanța de apel a conchis asupra netemeinicii cerinței privind încasarea penalității contractuale, deoarece clauza penală prevăzută în pct. 6.3. al contractului, este neîntemeiată și supusă nulității, întrucât prevederea contractuală cu privire la stabilirea clauzei penale nu a fost negociată, contractul de împrumut fiind redactat de reclamant unilateral potrivit unor clauze contractuale standard, fără acordarea posibilității împrumutatului de a discuta conținutul acestora, contrar principiilor buneicredințe.

În aceeași ordine de idei, instanța de apel a considerat neîntemeiate și pretențiile referitor la încasarea dobânzii de întârziere în mărime de 2 325 lei și a comisionului de administrare în mărime de 2 325 lei. Or, actele cauzei indică cu certitudine că corpul integral al datoriei în mărime de 5 000 lei a fost stins la 01 noiembrie 2018, fiind achitată și suma dobânzii în mărime de 46,16 lei și comisionul de administrare în mărime de 850 lei, în total suma de 5 896,16 lei.

Cu referire la pretenția apelantei privind compensarea cheltuielilor de judecată suportate în ordine de apel, instanța de apel, prin prisma art. 94 Cod de procedură civilă, a dispus încasarea din contul OCN „Credits 2 all” SRL în beneficiul Alionei Costrîțchi, sumei de 112,5 lei, achitată cu titlu de taxă de stat în instanța de apel, confirmată prin bonul de plată anexat la materialele dosarului (f. d. 55).

Instanța de apel a mai reținut că, interesele părâtei/apelante Costrîțchi Aliona au fost apărate de avocatul Nemerenco Dumitru în temeiul mandatului seria MA nr. 1912007 din 18 noiembrie 2022 (f. d. 36) și a contractului de asistență juridică din 17 noiembrie 2022, suportând cheltuieli de asistență juridică în sumă de 1 200 lei (f. d. 60). Astfel, reieșind din netemeinicia acțiunii, instanța de apel a considerat necesar și întemeiat a compensa din contul părții care a pierdut procesul cheltuielile de asistență juridică în sumă de 1 200 lei, ca fiind o sumă necesară, reală și rezonabilă.

La 28 iunie 2023 OCN „Credits 2 All” SRL, reprezentată de avocatul Eugeniu Bujoreanu, a declarat recurs împotriva deciziei din 30 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului recurenta a invocat aplicarea eronată a legii de către instanța de apel, referitor la penalitatea contractuală, or clauzele acesteia sunt prevăzute de Codul civil și se găsesc într-un raport rezonabil cu suma împrumutului nerambursat.

Susține că la data de depunerii acțiunii, datoria și penalitatea restantă constituia suma de 4 103,8 lei.

Instanța de apel nu a ținut cont de interesele creditorului, care prin neachitarea împrumutului în termen a suportat prejudiciu, care anterior semnării contractului a fost evaluat și negociat cu debitorul prin instaurarea clauzei penale.

Prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conexe reformei Curții Supreme de Justiție) au fost operate modificări în Codul de procedură civilă, care au intrat în vigoare la 01 septembrie 2023.

În conformitate cu prevederile art. XI alin. (3) din Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a

prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în vigoare la momentul depunerii recursului, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele dosarului rezultă că decizia recurată a fost pronunțată la 30 martie 2023 și notificată prin intermediul poștei electronice reprezentantului recurentului, O.C.N. „Credits 2 All” S.R.L., avocatului Eugeniu Bujoreanu, la data de 26 mai 2023 (f.d. 108). Prin urmare, recursul depus la 28 iunie 2023 este în termen.

La 13 iulie 2023 Curtea Supremă de Justiție a expediat intimății Costrîțchi Aliona copia recursului cu informarea posibilității depunerii referinței, însă intimata nu a făcut uz de dreptul său procedural respectiv și nu a depus referință.

Verificând temeiurile recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de O.C.N. „Credits 2 All” S.R.L., reprezentată de avocatul Eugeniu Bujoreanu, este inadmisibil, pentru motivele ce succed.

Urmează a fi reiterat că procedura admisibilității recursului constă în verificarea existenței unuia dintre temeiurile prevăzute la art.433 din Codul de procedură civilă, în vigoare la momentul depunerii recursului..

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Conform art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procesual.

Aliniatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Din analiza recursului declarat de O.C.N. „Credits 2 All” S.R.L., reprezentată de avocatul Eugeniu Bujoreanu, recurentul a invocat temei de admisibilitate prevederile art. 432 alin.(2) lit. c) din Codul de procedură civilă.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, reținând că recurenta a făcut trimitere la temeiul de drept prevăzut de art.432 alin.2 lit. c) –interpretarea eronată a legii, nu a stabilit că instanța de apel, aplicând normele respective, ar fi extins norma juridică dincolo de ipotezele la care se aplică sau invers.

Totodată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, verificând din oficiu, existența circumstanțelor expuse în art.432 alin.(3) din Codul de procedură civilă, în vigoare la momentul depunerii recursului și anume, dacă cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei; în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului; instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces; în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată; hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale, nu a stabilit.

În acest context, Completul de judecată reține că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

Totodată, potrivit jurisprudenței Curții Europene pentru Drepturile Omului, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri.

În speță, Completul de judecată menționează că recursul în cauză conține obiecții de fapt și de drept, care deja au fost studiate și verificate de către instanța de apel, primind o apreciere corespunzătoare.

În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurenților la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

Drept urmare, Completul de judecată reține că argumentele invocate de către O.C.N. „Credits 2 All” S.R.L., reprezentată de avocatul Eugeniu Bujoreanu, nu pot constitui temei de admisibilitate a recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normei de drept material sau a normei de drept procesual, și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

În astfel de circumstanțe, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție apreciază recursul declarat de către O.C.N. „Credits 2 All” S.R.L., reprezentată de avocatul Eugeniu Bujoreanu, ca fiind inadmisibil.

Conform celor expuse, în temeiul art. 431 alin. (1), (2), art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, art.440 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către O.C.N. „Credits 2 All” S.R.L., reprezentată de avocatul Eugeniu Bujoreanu, împotriva deciziei din 30 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Malanciuc

Diana Stănilă